

INSPIRATIEGIDS

Vrijetijds- participatie

leuven

TOEGANKELIJKE VRIJE TIJD, GEEN EVIDENTIE

Samen naar de film, het theater of de voetbal, lid zijn van een vereniging of trainen voor een match, het verbindt ons. Vrije tijd is niet voor niks een mensenrecht. Toch heeft vandaag niet iedereen toegang tot vrije tijd. Om die reden hebben verschillende Vlaamse steden en gemeenten netwerken vrijetijdsparticipatie opgezet. Deze netwerken verenigen aanbieders van vrije tijd (sportclubs, cultuurhuizen, socio-culturele verenigingen etc.) en welzijnsorganisaties (toeleiders naar vrije tijd) met als doel om drempels die inwoners naar vrije tijd ondervinden te detecteren en te verlagen. Dit is in Leuven niet anders.

Tijdens twee ontmoetingsmomenten van het Leuvens netwerk vrijetijdsparticipatie in 2022 en 2023 werd vastgesteld dat de verschillende leden (cultuurhuizen, sportclubs, jeugdbewegingen, verenigingen en welzijnsorganisaties) van het netwerk niet altijd voldoende op de hoogte zijn van elkaars acties. Dit document is een aanzet om kennis rond vrijetijdsparticipatie in Leuven beter te delen. Dit document is tot stand gekomen door gesprekken met verschillende stadsdiensten, buurtwerkingen buurtwerk 't Lampeke en de RuimteVaart. De acties hier opgenomen moeten dus nog aangevuld worden met Leuvense vrijetijdsaanbieders en welzijnsorganisaties.

De verschillende acties zijn gestructureerd binnen drie thema's:

- 1 WIE TOONT LEUVENAARS DE WEG NAAR VRIJE TIJD? (P.3)**
- 2 WELK TOEGANKELIJK AANBOD IS ER? (P.6)**
- 3 KENNISDELING EN SAMENWERKING TUSSEN SECTOREN (P.11)**

1

WIE TOONT LEUVENAARS DE WEG NAAR VRIJE TIJD?

In groep

Faciliteren van vrijetijdsuitstappen voor een specifieke doelgroep: zoals samen naar een theatervoorstelling, concert of het zwembad gaan.

**buurtwerk 't Lampeke,
De RuimteVaart,
buurtcentra,
OCMW Leuven**

In groep proeven van vrijetijdsaanbod in Leuven. De begeleiders gaan mee naar nieuwe plekken.

**buurtwerk 't Lampeke,
De RuimteVaart,
buurtsport stad Leuven,
afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven,
buurtcentra stad Leuven**

Jaarlijkse gezinsuitstap voor klanten en medewerkers. Dit zorgt ervoor dat mensen het aanbod kennen en begrijpen hoe het werkt. Tegelijk creëert het verbinding tussen OCMW-medewerkers en hun klanten.

OCMW Leuven

Individueel

Informereren en toeleiding naar het aanbod van *Iedereen verdient vakantie* en het bestaande vrijetijdsaanbod.

**buurtwerk 't Lampeke,
De RuimteVaart,
buurtcentra stad Leuven**

Cultuur sensitieve ondersteuners slaan een brug tussen de kwetsbare doelgroep en de hulp-, dienstverlening of vrijetijdsbesteding die ze nodig hebben.

**afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven**

Ondersteuning (van A tot Z) rond inschrijving hobby's en kampjes, en opvolging tijdens het jaar.

**De RuimteVaart,
buurtwerk 't Lampeke,
buurtcentra stad Leuven**

Individuele ondersteuning voor vrijetijds materiaal (zoals voetbalschoenen via Kirikou).

De RuimteVaart

Warm onthaal met aandacht voor vrije tijd voor anderstalige nieuwkomers via ROOTS in de Nomade.

**afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven**

Ouders van OKAN (Onthaalklas Anderstalige Nieuwkomers) jongeren overtuigen dat vrije tijd waardevol is.

jeugddienst stad Leuven

Project *Welzijn op verwijzing* binnen zorgzame buurten, welzijnscoach legt traject af met mensen om een geschikt vrijetijdsaanbod te vinden.

**geïntegreerd breed onthaal
stad Leuven,
directie sport stad Leuven**

Mobiel atelier (KNEPH-collectief) voor dakloze personen in stadspark, buurtcentra. Directe opvang: atelierwerking in leefomgeving van doelgroep.

**dienst sociaal beleid stad
Leuven**

Digitaal spreekuur met als doel om mensen digitaal te versterken zoals het kunnen werken met de applicaties *itsme* of *nexushealth*. Het aanbod wordt afgestemd op de noden.

de Bib Leuven

UiT in Leuven: online vrijetijdskalender en vrijetijdsagenda in stadsmagazine LVN.

**directie cultuur stad
Leuven i.s.m. met de
vrijetijdsorganisatoren in de
stad**

In samenwerking met partners

Organiseren van activiteiten van externe partners op locatie van buurtcentrum of in het woonwagenvak. Bijvoorbeeld Fabotastix of Moving Neighbours.

**buurtwerk 't Lampeke,
De RuimteVaart,
buurtcentra stad Leuven,
woonwagenvak stad
Leuven,
samen met 30CC, Wisper,
Ferm, Cirkus in Beweging,
UCLL en Nature vzw**

Combinatie van een amateur- en een professioneel aanbod. Bijvoorbeeld: Rode Hond en Leuven Bekoort. Er is voor die festivals een samenwerking met heel veel spelers uit verschillende sectoren. Bij Rode Hond was de openingsstoet helemaal ingevuld door kinderkoren en kinderen die vendelzwaaien.

30CC

Stem van mensen in armoede vertegenwoordigen naar het beleid.

**buurtwerk 't Lampeke,
De RuimteVaart**

2

WELK TOEGANKELIJK AANBOD IS ER?

Aanbod dat dichterbij de mensen komt

De Bib Leuven heeft vier filialen en een bibliobus. De bibliobus komt in 11 wijken. Je kan er gewoon een boek uitlenen zoals in de bibliotheek.

de Bib Leuven

In de zomer rijdt de bibliobus langs de kinderwerkingen van de buurtwerkingen (Kettekeet, Ketteland, Kettelo, gezinswerking RuimteVaart). Dan wordt er een groot bibliobusspel gespeeld. Dezelfde medewerkers gaan naar dezelfde buurten, er is een persoonlijk contact met de leners.

Boekenstoet is een voorleesproject-aan-huis voor anderstalige of sociaal kwetsbare gezinnen met kinderen tussen 4 en 9 jaar, bij wie thuis (nog) geen voorlees traditie bestaat. Door thuis te gaan voorlezen wil *Boekenstoet* kinderen in hun vertrouwde omgeving laten genieten van verhalen en boeken.

De Bib Leuven heeft een bibliotheekvestiging in Leuven Hulp en Leuven Centraal. Deze vestigingen zijn een samenwerking van stad Leuven en justitie.

Thank god it's Friday: activiteiten op de stoep van de Schouwburg. Events organiseren die nieuwsgierige voorbijgangers aantrekken.

30CC

Rondleidingen en opendeurdagen om mensen te laten proeven van het aanbod.

Vrijtijdswerking in buurthuizen en van buurtsport.

**buurtwerk 't Lampeke,
De RuimteVaart,
buurtcentra stad Leuven,
directie sport stad Leuven**

Speelpleinwerking gevestigd in specifieke buurten.

jeugddienst stad Leuven

Buurtsport organiseert activiteiten in de gevangenis.

buurtsport stad Leuven

Veilig en open aanbod

Samenlezen: mensen lezen samen een gedicht of tekst en praten er daarna samen over. Iedereen is welkom. Er wordt veel aandacht besteed aan de veiligheid van het moment. Wat er in de kamer gezegd wordt, blijft in de kamer. Het wordt ook gezellig gemaakt met koffie en koekjes.

de Bib Leuven

Alfapret is een voorleesmoment op woensdag en zaterdag, tijdens de voor- en of namiddag. Het is een open, gratis activiteit en laagdrempelig evenement. Inschrijving is niet nodig. Soms wordt er gewerkt met een houten verteltheater (Kamishibai) om het verhaal te visualiseren.

Het organiseren van het Sinterklaasfeest in samenwerking met buurtwerkingen. Voor veel cliënten is dit het eerste keer dat ze in de Schouwburg komen.

OCMW Leuven

Exclusief sportaanbod voor vrouwen.

**buurtsport,
afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven**

Eigenaarschap

Participatieve kunstpraktijken. Kunstenaars worden uitgenodigd om in house te komen werken/ programmeren. We proberen kunstenaars aan te trekken die sowieso al met burgers werken.

30CC

Fysieke en mentale ruimte creëren om participatief in te vullen:

- Verhuur professionele zalen aan bijvoorbeeld amateurvereniging of etnisch diverse organisatie (EDO's)
- Werking Velodroom, Olevodroom: bottom-up initiatieven van verenigingen zoals open dansvloeren

**30CC,
de Bib Leuven**

Uitwisseling en opleiding organiseren voor vrijwilligers én vertrouwen geven aan de vrijwilligers.

Mensen uit de 'doelgroep' inzetten voor je basiswerking. Gaan voor een diverse (vrijwilligers) ploeg kost meer tijd en energie, maar is nodig.

**de Bib Leuven,
jeugddienst stad Leuven,
buurtsport stad Leuven**

Aangepast aanbod

Mensen met een bepaalde fysieke of mentale nood

Aanbod buurt- en G-sport via bijvoorbeeld sportprikkelers.

de Bib Leuven

Stappenplan autismevriendelijke schouwburg.

Prikkelarme voorstellingen in seizoen 24-25.

**30CC,
afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven**

De stad betaalt het lidmaatschap bij de MMC (Minder Mobiele Centrale) voor senioren met mobiliteitsproblemen of personen met een handicap.

**buurtsport,
afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven**

Ook de Fietsschool zet in op het verbeteren van de mobiliteit van mensen in Leuven.

Testen van inclusieve speelpleinwerking in samenwerking met Centrum Inclusieve Kinderopvang en Rechtstreeks Toegankelijke Hulpverlening (RTH-aanbod) van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Bijvoorbeeld Resonans en Raster.

**afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven,
jeugddienst stad Leuven**

Rondleidingen op maat. Zo is er een rondleiding voor blinden en een stappenplan voor personen met ASS.

**M Leuven,
afdeling diversiteit en gelijke
kansen stad Leuven**

Mensen met een klein budget

Gratis activiteiten zoals Foyer Matinée.

30CC

Pay what you can-formule.

Lage prijs (i.v.m. gelijkaardig aanbod) van bijvoorbeeld speelpleinwerking.

jeugddienst stad Leuven

Financiële ondersteuning door instrumenten zoals UiTPAS of de REMI-tool.

**OCMW Leuven,
UiTPAS Regio Leuven**

■ **Beginnende of gevorderde studenten Nederlands**

Conversatietafels Nederlands voor beginners en Nederlands voor gevorderden (*Babbel*). Er gaan ook babbels door in andere talen dan het Nederlands. Dit brengt de 'anderstaligen' ook eens in een andere -expert- rol. De deelnemers worden nauw ondersteund en aangemoedigd door de Bib en de andere partnerorganisaties.

afdeling diversiteit en gelijke kansen stad Leuven, International House, de Bib Leuven

Kombinnen: Nederlandse conversatietafels waarin er toegeleid wordt naar vrijetijdsactiviteiten. De kracht van deze actie is dat de tafels niet per se gericht zijn op kwetsbare doelgroepen. Iedereen met interesse om Nederlands te oefenen is welkom.

afdeling diversiteit en gelijke kansen stad Leuven

OHL Worldteam: bij het OHL World Team kan je gratis deelnemen aan voetbaltrainingen, Nederlands oefenen en je netwerk uitbreiden.

■ **Mensen waarvoor regulier aanbod (nog) niet bruikbaar of herkenbaar is**

De Bib kijkt met een diverse en inclusieve bril naar de eigen collecties. Mensen moeten zich namelijk kunnen herkennen in collecties. Bijvoorbeeld: werkgroep dekolonisatie met een traject rond sinterklaasboeken. Daarnaast is er ook aandacht voor kinderen met een beperking.

de Bib Leuven

Fotogids die mensen op een overzichtelijke manier duidelijk maakt hoe je in de Schouwburg je weg kan vinden.

30CC, afdeling diversiteit en gelijke kansen stad Leuven

Laagdrempelig en toegankelijk aanbod, specifiek voor vrouwen, niet-sporters/beginnende, sporters met een bepaalde beperking, voor kinderen en jongeren, voor senioren, anderstalige jongere nieuwkomers

directie sport stad Leuven

3

KENNISDELING EN SAMENWERKING TUSSEN SECTOREN

In groep

Community-avonden: drempels wegwerken en verbindingen maken naar onder andere vrije tijd. Er wordt breed uitgenodigd: Etnisch Diverse Organisaties (EDO's), brugfiguren, buddies, vrijwilligers voor taalondersteuning, Cultuur Sensitieve Ondersteuners, tolken...

afdeling diversiteit en gelijke kansen

Bekend maken van vrijwilligerswerk: jaarlijkse campagne *Week van de Vrijwilliger*, maandelijks infopunt vrijwilligerswerk, jaarlijkse vrijwilligerswerkbours in het najaar en maandelijks nieuwsbrief *Leuven Vrijwilligt*.

dienst sociaal beleid stad Leuven

Evenementen om aanbod bekend te maken

- Move-It: sportdag voor jongeren uit de buurtwerking
- Tofsportdagen
- Omnisportdagen
- Buurtsport Zomert
- Buurtvoetbal

directie sport stad Leuven

Een netwerk onderhouden en informatie delen met onder andere vrijetijdspartners.

Huis van het Kind Leuven

Het verzamelen van toegankelijkheidsinformatie van alle vrijetijdsaanbieders in Leuven. Deze lijst wordt online gedeeld met welzijnspartners. Er wordt beschreven welke aanbieder een aanbod heeft voor kinderen met verschillende kwetsbaarheden. Het up-to-date houden van die lijst is zeer tijdsintensief.

Partners ondersteunen rond toeleiding naar vrije tijd en zelf inzetten op mensen toeleiden naar vrije tijd (buddy's, gezinscoaches, brugfiguren).

1 op 10 jeugdwerkraden over het thema inclusie en diversiteit.

jeugddienst stad Leuven

Sportclub in Beweging: Met dit initiatief willen we een voorbeeld zijn voor verschillende sportclubs en organisaties die ook streven naar inclusie en diversiteit, door inspiratie te putten uit effectieve voorbeelden uit het werkveld en waardevolle inzichten te vergaren via onderzoek en interviews.

**De RuimteVaart,
buurtwerk 't Lampeke,
buurtcentra stad Leuven**

COLOFON

Auteur

Karen Raymaekers *stad Leuven*

Vormgeving

Kris Putzeys *stad Leuven*

Redactie

Kristel Salaets *stad Leuven*

Met veel dank aan

An Engelen, Gert Hambrouck, Hanna Van Zutphen, Iris De Keyser, Kristof Steeno, Tinne Van Wezemaal en Tom Kolenberg *stad Leuven*

Christel Dusoleil en Pieter Pyck *30CC*

Gert Hambrouck *OCMW Leuven*

Klara Roelants en Freya Boelaert *De RuimteVaart*

Murielle Mattelaer *Huis van het Kind*

Sofie Giedts *buurtwerk 't Lampeke*

© An Engelen